

**Предоставяне на допълнителна подкрепа
за личностно развитие на ученици**

ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

- ▶ Въвежда се нов елемент в образователния процес – „подкрепа за личностно развитие”. Елементът **е неразривно свързан с обучението, възпитанието и социализацията** на децата и учениците.
- ▶ Философията, която стои в основата му, се отнася до **връзката между емоционалното, моралното, социалното, интелектуалното** развитие на детето и ученика и **формиращата** роля на обучението в училище.
- ▶ Фокусът се поставя върху **грижата за човешкия фактор**.
- ▶ **Чл. 7. (1)** За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците в училището в началото на всяка учебна година със заповед на директора се определя **координатор**, който координира работата на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците и дейностите с педагогическите специалисти и с родителите във връзка с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците.
- ▶ **(2)** За координатор по ал. 1 може да бъде определен заместник-директор, учител или друг педагогически специалист с компетентности и/или опит в областта на приобщаващото образование.

ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

- ▶ **(3) Координаторът по ал. 1 има следните основни функции:**
- ▶ **1. Обсъжда с класните ръководители и с учителите, които преподават на съответните ученици,** техните наблюдения и анализи по отношение на обучението, развитието и участието на деца или ученици в дейността на групата или класа.
- ▶ **2. Координира дейността на екипите** за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, включително работата им с родителите.
- ▶ **3. Координира предоставянето** на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в училището.

ДВЕ НИВА НА ПОДКРЕПА

ниво на **обща** подкрепа

- **То се отнася до всички деца и ученици, следователно подкрепата,** която се осигурява касае отговор на потребности, които **не изискват** допълнителен ресурс от средата и обхващат дейности, които са **превантивни** по отношение на някакъв вид пречка пред обучението на детето или ученика.

ниво на **допълнителна** подкрепа.

НИВО НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА

ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА СЕ ОСИГУРЯВА НА УЧЕНИЦИ:

- ▶ със специални образователни потребности
- ▶ в риск
- ▶ с изявени дарби
- ▶ с хронични заболявания

Забележка: В случаите, когато дете или ученик получава обща подкрепа и не се отчита напредък в развитието му, в тримесечен срок от предоставянето, учителите в групата на детето, съответно класният ръководител на ученика запознават родителя за необходимостта от извършване на оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика. (чл. 32 от Наредбата за приобщаващо образование)

ВИДОВЕ ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА

Вид допълнителна подкрепа	Осигурявана на ученици	Период на предоставяне
Краткосрочна допълнителна подкрепа	<ol style="list-style-type: none"> 1. Със специални образователни потребности 2. В риск 3. С изявени дарби 4. С хронични заболявания	<ol style="list-style-type: none"> 1. Минимум една учебна година до максимум края на съответния етап от образователната степен 2. Времето на планираните дейности 3. Минимум една учебна година 4. Лечението
Дългосрочна допълнителна подкрепа		<ol style="list-style-type: none"> 1. Повече от един етап от образователната степен 2. Повече от една степен на образование 3. Целия период на обучение

ДОКУМЕНТИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА

I. ЗАЯВЛЕНИЕ ДО ДИРЕКТОРА	II. СТАТУСИ ОТ ПРЕГЛЕДИ И КОНСУЛТАЦИИ	III. МЕДИЦИНСКИ ДОКУМЕНТИ
<p><i>Заявлението се подава от родителя на ученика</i> <u><i>заявление - СОП.docx</i></u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Психологични</i> - <i>Логопедични</i> - <i>Медицински</i> - <i>Специален педагог</i>	<p><i>Епикриза</i></p> <p><i>Проведени изследвания</i></p> <p><i>ТЕЛК</i></p> <p><i>НЕЛК</i></p> <p><i>ЛКК</i></p>

ДОКУМЕНТИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКАТА

Чл. 71, ал.4 При извършването на оценката се вземат предвид и:

1. резултатите от ранното оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения;
2. документите от личното образователно дело на детето или ученика и материали от портфолиото на детето;
3. други документи при необходимост по преценка на екипа

Чл. 71, ал.5 За извършването на оценката на индивидуалните потребности на деца и ученици с **изявени дарби** родителят представя и документи, удостоверяващи постиженията, класиранията на призови места на децата и учениците и др.

ОЦЕНКА НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПОТРЕБНОСТИ

► Първична оценка

Екип за подкрепа за личностно развитие

В състава на екипа участват:

- психолог и/или педагогически съветник
- логопед
- ресурсен учител/специален педагог
- други специалисти според индивидуалните потребности на ученика
- представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

► Вторична оценка

Регионален екип за подкрепа за личностно развитие

ЕКИП ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

- **Чл. 188. (1) от ЗПУО** Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в детската градина или в училището.
- (5) Екипът за подкрепа за личностно развитие работи **съвместно с родителите**, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование и/или с централните центрове за подкрепа за личностно развитие.
- **Чл.78, ал. 1 от НПО**
- Оценката на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците е функционална.
- (3) Оценката на децата и учениците се извършва съгласно Карта за оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика.
- (6) Картата за оценка е неразделна част от личното образователно дело на детето или ученика в националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) и се предава заедно с останалите негови документи при прехода му от една институция в друга в системата на предучилищното и училищното образование.
- (7) На родителя се предоставя при поискване копие от попълнената Карта за оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика. **Карта за училищна възраст, вербална.doc**

ЕКИП ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

- **Чл. 128 от Наредбата за приобщаващото образование**
- (5) Екипът провежда общите си срещи по предварително изготвен график, който включва не по-малко от три заседания – в началото на учебната година, в края на първия и на втория учебен срок. Родителят се запознава с графика. [График ЕПЛР.docx](#)
- (6) При възникнала необходимост, заседание може да се провежда и извън определения график.
- (9) За всяко заседание на екипа за подкрепа за личностно развитие се води **протокол**, подписан от лицето, водещо протокола, и от психолога и/или педагогическия съветник.

ОЦЕНЯВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ СЪС СОП

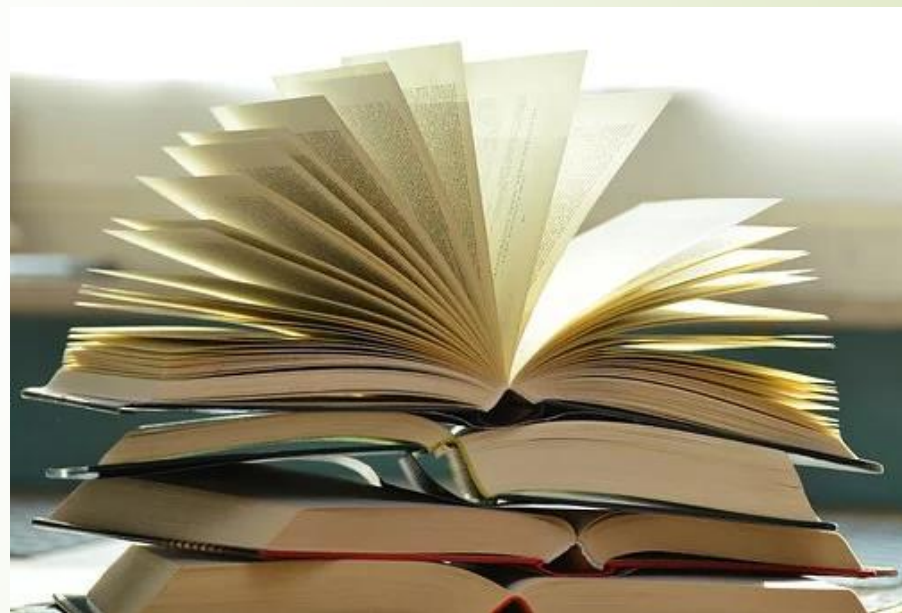
НАРЕДБА 11 ОТ 01.09.2016 г.

Чл.9, ал.8

- ▶ На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по ИУП, се поставят оценки само с качествено показател, които може да са : „достига изискванията“, „справя се“ и „среща затруднения“.

Чл. 22, ал.3

- ▶ Не се формира срочна оценка и при обучение по ИУП на ученици със СОП по учебните предмети, по които оценяването е с качествените оценки по Чл.9, ал.8

ОЦЕНЯВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ СЪС СОП

Чл. 120 (8) от ЗПУО

- ▶ *Когато се установи, че учениците по ал. 7 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява.*

Чл. 123 07 НПО

- ▶ *Ресурсното подпомагане може да бъде преустановено с решение на ЕПАР след преглед на напредъка на детето или ученика и/или постигане на целите в плана за подкрепа, и след подадено заявление от родителя.*

НАЦИОНАЛНО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ

В КРАЯ НА IV КЛАС

НАРЕДБА 11 ОТ 01.09.2016 Г.

Чл.50, ал.8

Учениците със СОП, които са интегрирани в училищата, в които се осъществява обучение в четвърти клас, и се обучават по ИУП, полагат изпити по ал. 3 (по БЕЛ и математика) по преценка на училищния екип за подкрепа за личностното развитие след обсъждане с родителя (настойника...)

В КРАЯ НА VII КЛАС

НАРЕДБА 11 ОТ 01.09.2016 Г.

Чл.51, ал.10

Учениците със СОП, които са интегрирани в училищата, в които се осъществява обучение в седми клас, и се обучават по ИУП, полагат изпити по ал. 3 (по БЕЛ и математика) по преценка на училищния екип за подкрепа за личностното развитие след обсъждане с родителя (настойника...)

УЧЕНИЦИТЕ СЪС СОП, ЗАВЪРШИЛИ VII КЛАС С УДОСТОВЕРЕНИЕ

Чл. 140. (1) от НПО Регионалният екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности изготвя становище за насочването на ученици със специални образователни потребности, които ще получат удостоверение за завършен VII клас, за продължаване на обучението им в профили и специалности от професии, които са съобразени с индивидуалните им потребности и здравословното им състояние.

(2) За изготвяне на становището по ал. 1 **родителят** подава до директора на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование по настоящ адрес на ученика от 3 до 21 май следните документи:

1. заявление за насочване за обучение в профили или в специалности от професии; [заявление след 7 клас.docx](#)

2. служебна бележка от училището с оценките за първия срок;
3. оригинал на медицинско свидетелство за липса на противопоказания при кандидатстване по профил или по специалност от професия;
4. всички документи, съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на детето, документи, издадени от съда, както и други документи, които имат отношение към обучението и образованието на ученика;
5. протокол от специализирана по профила на заболяването ЛКК и/или решение на ТЕЛК и/или на НЕЛК с приложена лична амбулаторна карта, съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването.

УСПЕХ В ЕКИПНАТА РАБОТА!

